

træder i kraft, når samtlige kontraherende stater har ratificeret den. Ændringsprotokollen til Pariskonventionen kan forventes at træde i kraft inden for en kortere årrække, medens det må forventes at vare adskillige år, før ændringsprotokollen til Tillægskonventionen kan træde i kraft.

5.3. Danmark har sammen med Finland, Norge og Sverige den 21. september 1988 undertegnet en helt ny såkaldt fællesprotokol om anvendelsen af Wienkonventionen og Pariskonventionen. Fællesprotokollen er udarbejdet af en fælles arbejdsgruppe under IAEA (FN's internationale atomenergi agentur) og NEA (OECD's energiagentur).

Den nye fællesprotokol har til formål at løse de problemer, der er en følge af, at nogle stater (OECD-landene) har ratificeret Pariskonventionen, mens andre stater (fortrinsvis uden for Europa) har ratificeret Wienkonventionen. Fællesprotokollen kan siges at bygge bro mellem de to grupper af lande ved at fjerne forskellen på kontraherende og ikke-kontraherende stater i forhold til konventionernes operative bestemmelser. Samtidig giver protokollen en løsning på de mulige regelkonflikter ved at give regler for, hvornår den ene eller anden konvention vil skulle anvendes.

Skulle der ske en atomulykke i et land, som har tiltrådt Wienkonventionen og fællesprotokollen, vil en dansk ratifikation af fællesprotokollen medføre, at skade opstået i Danmark vil kunne kræves erstattet efter Wienkonventionens regler, uanset at Danmark ikke er medlem af denne konvention.

Omvendt vil skade, der opstår i en stat, der har ratificeret Wienkonventionen og fællesprotokollen, men ikke Pariskonventionen, ifølge fællesprotokollen skulle erstattes efter denne konventions regler, såfremt der sker en atomulykke i Danmark, som jo er medlem af Pariskonventionen. Loven om erstatning for atomskader omfatter allerede ansvaret for sådan skade, jf. lovens §§ 5 og 7, og Danmark opfylder således allerede fællesprotokollens bestemmelser ved ulykker i danske anlæg.

Også vedrørende ulykker under transport af nuklearmateriale indebærer fællesprotokollen, at forskellen mellem kontraherende og ikke-kontraherende stater fjernes. Ansvaret for sådanne ulykker er reguleret i lovens §§ 8 ff.

Lovens § 6 giver justitsministeren hjemmel til administrativt at fastsætte de regelændringer, der er nødvendige for, at der sker en ligestilling mellem kontraherende og ikke-kontraherende stater, og således for, at Danmark kan ratificere den nye fællesprotokol.

En dansk ratifikation af fællesprotokollen vil således ikke kræve lovændring. Regeringen agter at ratificere fællesprotokollen snarest muligt efter vedtagelsen af dette lovforslag.

5.4. Det forudsættes ved lovforslaget, at Folketinget gennem en vedtagelse heraf samtidig giver det efter grundlovens § 19 eventuelt fornødne samtykke til Danmarks ratifikation af både de nævnte ændringsprotokoller af 16. november 1982 og den nye fællesprotokol, således at senere særskilt forelæggelse af ratifikationsspørgsmålet gennem forslag til folketingsbeslutning er uforuden.

6. Lovgivningen om erstatning for atomskader er gennemført i samarbejde med de øvrige nordiske lande, således at der er nordisk retsenhed på dette område. Samarbejdet er fortsat i forbindelse med forberedelsen af den lovgivning, der er nødvendig for at gennemføre ændringsprotokollerne fra 1982.

Sverige har som det første nordiske land gennemført lovgivning i overensstemmelse med ændringsprotokollerne. Ved den første ændringslov, der trådte i kraft den 1. april 1983, blev ansvarsbeløbet for anlægsindehaveren forhøjet til 500 mill. sv.kr. (der svarer til ca. 560 mill. d.kr.), og ved den seneste lovændring, der træder i kraft den 1. januar 1989, bliver beløbet forhøjet til 800 mill. sv. kr. (der svarer til ca. 900 mill. d.kr.). For så vidt angår anlæg, der alene fremstiller, behandler eller opbevarer ubestrålet uran, gælder dog et lavere ansvarsbeløb på 100 mill. sv.kr. (der svarer til ca. 112 mill. d.kr.). Dette beløb vil også være gældende ved transport af sådant stof.

Sverige har endvidere gennemført forhøjelsen af det maksimale ansvarsbeløb (3. trin) i overensstemmelse med ændringsprotokollen til Tillægskonventionen. Sverige har imidlertid herudover i forhold til skadelidte i Sverige og de øvrige nordiske lande, herunder Danmark, indført et nyt særligt 4. trin med supplerende svensk statsansvar op til ca. 3 mia. sv.kr. (der svarer til ca. 3,4 mia. d.kr.). Erstatning efter denne ansvarsregel ydes i det omfang, ansvarsbeløbet på tredje trin ikke giver mulighed for dækning af de lidte tab.

Forhøjelsen af ansvarsbeløbet efter 3. trin er endnu ikke trådt i kraft i Sverige, da det er tanken, at forhøjelsen af dette ansvarsbeløb først skal træde i kraft, når ændringsprotokollen til Tillægskonventionen træder i kraft. Den ny bestemmelse om statsansvar på et 4. trin får derfor navnlig betydning i denne mellemtiliggende periode.

I Norge er de 2 ændringsprotokoller ved lov nr. 103 af 20. december 1985 indarbejdet i norsk ret ved en ændring af lov nr. 28 af 12. maj 1972 om atomener-